

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-14
Besvaras senast
2025-02-26 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:793 Sveriges insatser för att lindra den humanitära krisen och främja hållbar fred i Sudan

Under de senaste veckorna har situationen i Sudan förvärrats avsevärt. Den 25 januari 2025 genomfördes en omfattande drönarattack mot ett av de sista fungerande sjukhusen i al-Fashir i sydvästra Sudan, vilket resulterade i minst 67 dödsoffer. Den 14 januari 2025 rapporterades att minst 120 civila dödades i en attack, vilket ledde till anklagelser om folkmord i landet. Därtill har de senaste dagarna inneburit en våg av intensifierade strider i Khartoum och Darfur, där civila fortsatt att bli måltavlor för systematiskt våld, etniska rensningar och sexuellt våld som krigsmetod. Den pågående konflikten riskerar att förvandlas till en total humanitär katastrof om inget görs omedelbart.

Konflikten i Sudan har djupa rötter. Den 15 april 2023 bröt öppna strider ut mellan den sudanesiska armén (SAF) och den paramilitära gruppen Rapid Support Forces (RSF) i flera delar av landet. Konflikten är en maktkamp mellan två rivaliserande generaler, Abdel Fattah al-Burhan (SAF) och Mohamed Hamdan Dagalo (RSF), som båda har vägrat att ge efter för internationella påtryckningar om eldupphör. Denna konflikt har förvärrat en redan allvarlig politisk, ekonomisk och humanitär kris. Militärkuppen i oktober 2021 hade tidigare destabiliserat landet, och de pågående striderna har lett till tusentals dödsoffer och miljontals människor på flykt. Ungefär 6,5 miljoner barn beräknas vara i behov av skydd, och cirka 5 miljoner barn är på flykt. Situationen är särskilt allvarlig i Darfur, där etniskt våld mot befolkningsgrupper såsom masaliterna har beskrivits som en potentiell ny folkmordssituation.

Den humanitära situationen i landet har nått en nivå som FN beskriver som en av de värsta i världen. Matbristen är akut, och över 18 miljoner människor lider av hunger. Vattenförsörjningen i många områden är nära kollaps, sjukvårdssystemet har slagits i spillror och utbrott av kolera och malaria sprider sig i flyktinglägren. De få biståndsorganisationer som fortfarande har möjlighet att verka i Sudan rapporterar om brutala övergrepp mot civila och obefintlig tillgång till livsnödvändiga resurser. Situationen för kvinnor och barn är särskilt utsatt, där RSF och andra beväpnade grupper systematiskt använder sexuellt våld och kidnappningar som medel för att terrorisera befolkningen. Många kvinnor som överlevt övergreppen vittnar om att de saknar all form av medicinsk vård och psykosocialt stöd.

Sverige har historiskt sett varit en stark partner till Sudan genom både utvecklingsbistånd och humanitært stöd. Under 2023 uppgick Sveriges långsiktiga bistånd till Sudan till 266 miljoner kronor, med fokus på hållbar fred, mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer samt miljö, klimat, jordbruk och energi. Under 2024 ökade Sveriges utfästelse till 639 miljoner kronor i humanitært bistånd till Sudan och regionen, i takt med att krisen förvärrades. Sverige har även varit en tydlig röst inom EU för att förstärka sanktionerna mot de parter som är ansvariga för krigsbrott och brott mot mänskligheten. Regeringen har vid flera tillfällen lyft vikten av att stödja civilsamhällsorganisationer och FN:s humanitära insatser i landet.

Trots dessa insatser kvarstår den humanitära krisen i Sudan som en av de mest akuta i världen. Det är avgörande att det internationella samfundet, inklusive Sverige, intensifierar sina ansträngningar för att lindra lidandet och arbeta för en hållbar fred i regionen. Sveriges engagemang för mänskliga rättigheter och fredsbyggande bör vara centralt i våra utrikespolitiska prioriteringar, särskilt i ljuset av den pågående krisen i Sudan. Sveriges biståndsinsatser är viktiga, men de räcker inte. Ett ökat svenskt ledarskap i EU och FN är nödvändigt för att pressa stridande parter till förhandlingar, samt för att se till att förövare av övergrepp ställs till svars. Sanktioner och riktade ekonomiska åtgärder måste vara en del av strategin för att tvinga fram en politisk lösning.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Vilka ytterligare initiativ avser ministern att ta inom ramen för sin tjänsteutövning för att minska nöden och bygga en hållbar fred i Sudan?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck